

OISTAT – Kapcsolat

Lassan éledeznek a színházak és más kulturális intézmények. Bár tudom, sok helyen a lezárások alatt is nagyban folyt a munka. De ki tudja, meddig tart ez az állapot, és hogyan lesz ezután? Persze senki nem tudja erre a választ, hiszen rengeteg aspektusa van a nyitás és a biztonságos működés feltételeinek. Nem is érdemes jóslatokba bocsátkozni, inkább koncentráljunk arra, hogy az adott körülmények között milyen lehetőségeink vannak.

Mert akárhogy is, de az ember olyan lény, amely igényli a találkozást, az élő kapcsolatot. Ebben pedig a színház elég erős. Mikor a 20. század elején megnyitlak az első mozik, sokan a színház halálát kiáltották. Nevezhetnénk a sors furesa fintonának, hogy a jelen helyzet a mozit sem kímélte. Sőt, érdekes módon a színház éppen azzal kovácsolhat előnyt a mozival szemben – ha már ezt a példát hoztam –, hogy a színháznak sajátja a jelenlét, a jelenidejűség, ettől nyeri azt az emberszerű, megismételhetetlen, varázslatos illékonyágát. Egy mozifilm ma már nagyon könnyű beszerezni, sőt a technikai fejlődésnek köszönhetően, némi anyagi ráfordítás árán az ember már otthon is produkálhat hasonló „szélesvásznú” moziélményt. Na és akkor még nem esett szó a dinamikus fejlődésben lévő virtuális valóság eszközeiről. Az élő kapcsolat azonban elvitathatatlan esszenciája a színháznak.

De ha a száz évvel ezelőtti spanyolnáthajárványra gondolok, amikor a telekommunikáció még igen csak gyerekcipőben járt, azt mondhatom, a jelenlegi helyzetben óriási előnyt jelent, hogy képesek vagyunk egyszerű módon kapcsolatot

létesíteni szinte bárkivel, legyen az éppen Hollandiában, Tajvanon vagy Kanadában. Sőt, mindezen kapcsolatokat egy fórumra szervezhetjük egy videokonferencia keretében, és ma már ez szinte természetesnek tűnik, de mi lenne velünk, ha annak idején Morse, Bell vagy a többi invenciózus elme nem törekedett volna arra, hogy találmányai révén az ember újfajta kapcsolatokat létesíthesen?

Tehát a lényeg a kapcsolat, a megismerés, az érdeklődés. Összekötni embereket, régiókat, kultúrákat, szakmákat. Átadni a tudást, ösztönözni a fejlődést, megismerni egymást. Fontos vezérlő elvek ezek az OISTAT szellemiségében is. Éppen ezért indítottunk online fórumainkat lassan már fél éve, amely megtalálható az OISTAT Magyar Központ Facebook-oldalán: [facebook.com/oistathungary](https://www.facebook.com/oistathungary)

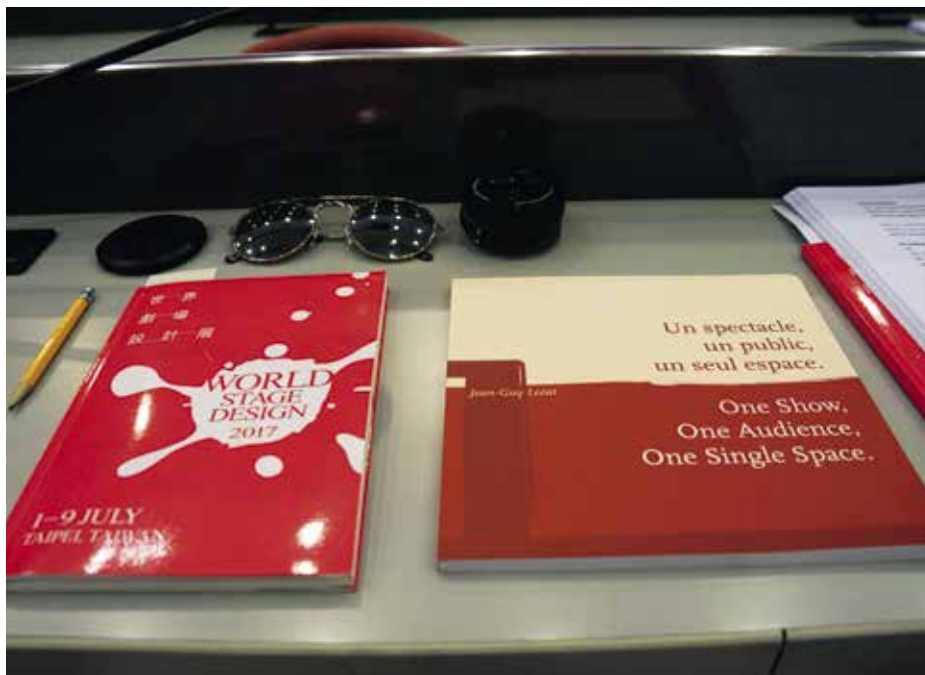
Terveink szerint hamarosan mindez látható lesz a saját weboldalunkon is: [oistathungary.org](https://www.oistathungary.org)

Ennyi idő alatt már szép kis tartalom gyűlt össze, bár javasolom az élő részvételt, hiszen ilyenkor az interaktivitás is adott. De természetesen utólag is visszanézhető minden eddigi online esemény. Kétféle online eseményt indítottunk, az egyik a Random Portré. Ez egy rövid, spontán, személyes beszélgetés egy-egy tagtársunkkal, amint a neve is mutatja. Szakmai kérdések mellett felmerülhetnek egészen hétköznapi dolgok és személyes jellegű gondolatok is, úgymint bakancslista, kedvenc úti cél, vagy az, hogy mivel foglalkoznál, ha épp nem az lennél, ami, aki vagy. Célunk ezzel az

OISTAT Magyar Központ tagjainak megismerése. Rövid, húszperces beszélgetések ezek, kedves élmény visszahallgatni őket.

A másik sorozat pedig az OISTAT Online, ami inkább előadás vagy kerekasztal-beszélgetés. Természetesen a teljesség igénye nélkül sorolok fel néhányat az eddigi előadások, beszélgetések közül. A legelső alkalom során a színházi streamek és online előadások jogi háttéréről beszélgettünk kerekasztal jelleggel. A beszélgetés résztvevői: Kabdebó György (Filmjus, elnök), Dr. Komáromi György (Radnóti Miklós Színház, gazdasági igazgató), Mádi Zoltán és Sánta György (Vígyszínház, gazdasági igazgató, produkciós vezető), Orlai Tibor (Orlai Produkciós Iroda, ügyvezető igazgató), Radnai Márk (SzínházTV, művészeti vezető), dr. Rihay-Kovács Zita (Független Előadó-Művészeti Szövetség, ügyvezető titkár), Zeke Edit (Magyar Látványtervezők Társasága, elnökhelyettes). A beszélgetés menetét Balázs Juli vezette. Látható a felsorolásból, hogy többféle nézőpontból fókuszálhattunk ugyanarra a problémakörre. Ez a téma az utóbbi egy évben igazán forró és aktuális, sok-sok vitával és máig nyitott kérdésekkel, érdemes megtekinteni utólag is, mert sok hasznos információ elhangzott.

Azután beszélgettünk Sirató Ildikóval a színház kutatás, színház tudomány, színház történet témaköreiről, ami számomra azért is volt megragadó, mert élesen kirajzolódott benne, mennyire elválaszthatatlan egymástól a különböző színházi szakmák művelőinek munkája, és hogy a színház-

tudósnak mennyire fontos, hogy mindegyikkel kapcsolatban legyen, mindegyiket értse, tudja.

Egy másik részben Nagy Fruzsina jelmeztervező beszélgetett Kálmán Eszter díszlettervezővel és Bérczi Zsófiával, az Élőkép Színház vezetőjével a „vizuális színház” fogalmáról, lehetőségeiről, küzdelmeiről. Milyen az a színház, ahol nem a szavak és nem az irodalom az előadás szellemi bázisa? Mi az a képi metakommunikáció, a vizuális nyelv, amivel operálni képes? Ilyen és ehhez hasonló kérdések merültek fel.

Majd egy új kiadvány, a *Tűzben született* című könyv egyik szerzőjével, Szabó-Jilek Ivánnal és további közreműködőivel beszélgettünk, ami kicsit egy könyvbemutatóhoz hasonlított, hiszen első kézből kaphattunk információt erről az értékes munkáról, ami méltó emléket állít az Operaház kivételes színpadtechnikai berendezésének, a legendás Asphaleia rendszernek. Magam is beszereztem a művet, és nagy szeretettel ajánlom mindenkinek, mert igényes, gyönyörű kidolgozottsága mellett kultúrtörténeti ismereteket is nyújt, gazdag képi anyaggal, műszaki rajzokkal illusztrált, s a kifinomult technikai részletekről is úgy számol be, hogy a témában járatlanabb is megértheti, viszont a műszakilag képzetek számára is érdekesség.

Egy másik alkalommal Józsa Anka építész volt a vendégünk, aki az Operaház felújításáról és az Eiffel Műhelyházban zajló munkákról tartott nagyon érdekes, fotókkal, képekkel szemléltetett prezentációt.

Egy következő beszélgetős fórumon a bábtervezés helyzetéről, alakulásáról, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Látványtervező tanszékén jelenleg folyó oktatás eredményeiről kaphattunk információt. Vendégeink voltak: É. Kiss Piroska, Kiss Gabriella, Lenkefi Zoltán tervező-oktatók, valamint Gardenő Klaudia, az SZFE végzős bábrendező hallgatója és Pajor Patrícia, a látványtervező szak nemrég diplomázott hallgatója, aki ma már bábkiivitelezést oktat.

Igazi különlegesség volt a *Színház és fotográfia* című beszélgetés, melyet Sirató Ildikó vezetett, beszélgetőpartnerei Keleti Éva és Eifert János fotóművészek, valamint Csillag Pál balett- és fotóművész volt. E két művészeti ág találkozásának részleteiben kalandozhattunk, és természetesen nem maradhatott el a fotók szemlélése, amit az tett még kivételesebbé, hogy maguk az alkotók beszéltek remekműveikről, élőben.

Igazán érdekes beszélgetés volt még az *Anya és/vagy Tervező* címet viselő epizódunk. Vendé-

geink olyan édesanyák voltak, akik a legszentebb hivatás mellett még a színházi alkotómunka poklának és paradicsomának bugyrait is megjárták, illetve ma is ezt teszik. Balázs Juli beszélgetőpartnerei voltak: Szlávik Juli, Berzsényi Kriszta, Nagy Fruzsina, Fekete Anna és Izsák Lili. Úgy érzem, nagyon tanulságos alkalom volt, nem csak édesanyáknak!

Betekintést nyerhettünk a filmes és színpadi sminkes, a maszkmester és a fodrász munkájába a Nagy Fruzsina és Szlávik Juli által vezetett beszélgetés során. Vendégeink voltak Kund Barbara, Szeberényi Lejla és Végh Attila.

Vámos Zoltán tartott érdekes előadást a színpadi mozgókép-kultúra háttéréről, lehetőségeiről, gyakorlati megvalósulásáról és sok-sok olyan nyitott kérdéssel, melyek még válaszra várnak és amelyeket érdemes kutatni. Hol van a határ világitás és videotechnika között? Vannak-e egyáltalán határok? Hol van a helye a virtualitásnak az élő előadásban? Hogyan épül fel a színházi videotár, és milyen munka zajlik ott?

Legutóbbi alkalmunk pedig azért volt különleges, mert jelen volt köztünk Bert Determann, az OISAT elnöke, valamint April Viczko, a World Stage Design 2022 (WSD) kanadai főszerzője. A WSD egy négyévente megrendezésre kerülő világgraszoló esemény, amelynek helyszíne legutóbb Tajvan volt.

A WSD egy többnapos kiállítássorozat, ahol már befutott tervezők legfontosabb munkáit láthatjuk. Képet alkothatunk a világban jelenleg élő trendekről, irányokról a legkiválóbb díszlet- és jelmeztervezők-, bábművészek, hang- és fénytervezők munkáiról. Ugyanakkor helye van itt a feltörekvő designereknek is, akik még csak most kezdik a pályájukat. A kiállításon belül ők egy külön szekciót kapnak, és minden esetben a nemzetközi zsűri dönt arról, hogy a beküldött és kiállított munkák közül ki kap egy-egy díjat, elismerést a különböző kategóriákban.

A Technical Invention Prize (TIP) is része a WSD-nek. Ennek a díjnak a célja kitüntetni azokat az invenciózus és kreatív elmével megáldott színháztechnikusokat, akik a szakterületükön olyan előremutató, egyedi megoldást hoztak létre a munkájuk során, ami mások számára is iránymutató lehet.

A kulisszás színpadokat felváltó Asphaleia színpad az Operaházban története és működése

www.tuzbenszuletett.hu

Nemzetközi találkozás a Zoomon

A harmadik díj a Theatre Architecture Competition (TAC), ami kimondottan az építészeknek szól. Ez a pályázat egy különleges színházi építészeti tér megtervezését tűzi ki célul a jelentkezők számára. Rendkívül érdekes és elgondolkodtató művek születnek, még akkor is, ha ezek megma-

radnak a terv szintjén. Építészként, tervezőként mindenképp érdemes lehet pályázni erre!

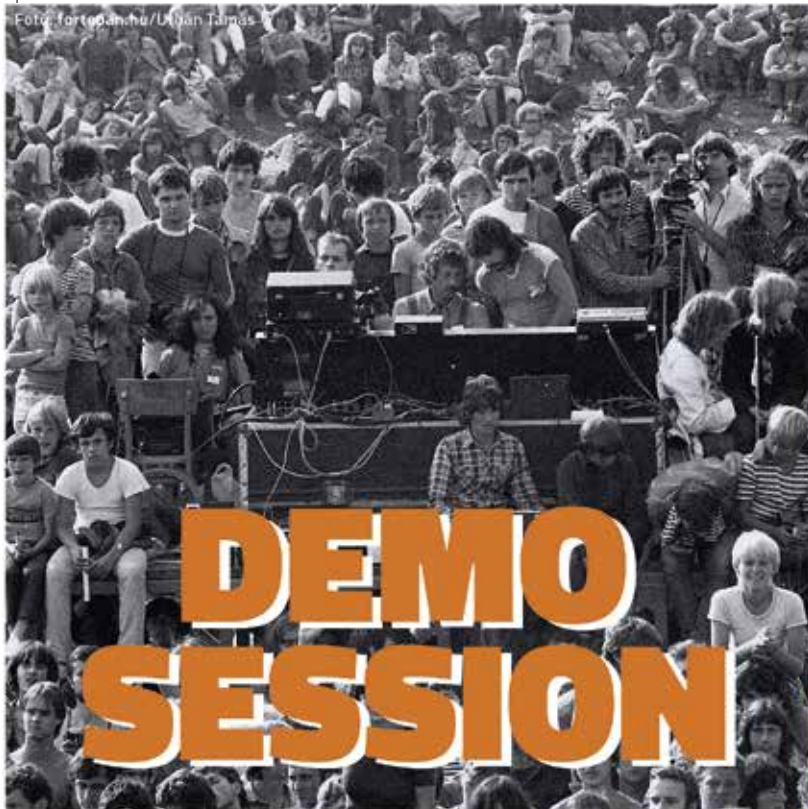
A Scenofest, amely szintén a WSD eseményei közé tartozik, azokat szólítja meg, akik egy saját előadást, performanszt szeretnének bemutatni a rendezvény keretein belül. Látható tehát, hogy a

spektrum igen széles, és igyekeznek megmozgatni az OISTAT testének minden tagját. Legutóbbi beszélgetésünk során erről volt szó, mert a következő WSD Kanadában lesz megrendezve, és közelednek a beadási határidők. A legutóbbi tajvani WSD-n több magyar sikert is elkönyvelhettünk. Bérczi Zsófi (Élőkép Színház) Emerging Designer/ Performance Design kategóriában ezüstérmet nyert a *Lepkévé válás – konspiráció* című előadás látványtervével, Balázs Juli egyik díszlettervezői munkáját is kiállították, illetve Vámos Zoltán és Egyed Zoltán lehetőséget kapott, hogy Tajpejben prezentálja egyik közösen megvalósított szcenikai vetítési megoldását a TIP keretében.

Érdeemes tehát nyomon követni az eseményeket, mert karnyújtásnyira vagyunk a világ másik oldalától. Ezért kapcsolódní, kapcsolódní, kapcsolódní kell! További fontos információk találhatóak az OISTAT működéséről, tevékenységéről az alábbi weboldalakon:

wsd2021.ca
oistat.org
oistathungary.org
facebook.com/oistathungary

Egyed Zoltán

PRÓBÁLD KI DÍJMENTESEN
 AZ INTERTON GROUP ÁLTAL FORGALMAZOTT
 PROFESSZIONÁLIS HANG- ÉS FÉNYTECHNIKAI ESZKÖZÖKET!

Bővebb információ: intertongroup.com/demo-session

30
ÉVE

interton
GROUP

INTERTON. PROFESSZIONÁLIS AUDIOVIZUÁLIS MEGOLDÁSOK

Koncert- és színháztechnikától ...

EVENTIONS PRODUCTS BV

... a kinetikus installációkig.

Segítünk kibontakoztatni a kreativitást: PC-alapú vezérléstechnika a Beckhofftól

www.beckhoff.hu/stage

A Beckhoff által kínált PC-alapú automatizálás univerzális, széles határok között skálázható megoldásokat kínál a színpad-, színház- vagy koncerttechnika, a filmstúdiókban, élményparkokban vagy 4D/5D-mozikban alkalmazott speciális effektusok, illetve épületautomatizálási rendszerek számára. A Beckhoff sokrétű termékpalalettája a legkülönfélébb feladatok ellátására alkalmas, segítségével az alkotók kreatív elképzeléseit könnyedén valóra lehet váltani. Az audio- és hangtechnikához vagy multimédia alkalmazásokhoz használt interfészek, valamint a rendszerbe épített DMX, Art-Net™, sACN, PosiStageNet és SMPTE Timecode protokollok, illetve egyéb hangtechnikai műveletek támogatásával minden kreatív színpadi ötletet megvalósító integrált vezérlőrendszer hozható létre.

New Automation Technology **BECKHOFF**